

Мунтян Олександр Олександрович 

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

ВИВЧЕННЯ ДІЛОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ І ПЕРСПЕКТИВИ

Вивчення ділової української мови є одним із ключових аспектів підготовки фахівців у закладах вищої освіти України. З огляду на зростаючі вимоги до професійної комунікації в сучасному діловому середовищі володіння діловою мовою стає необхідною умовою успішної кар'єри в будь-якій галузі [1]. Університети, розуміючи цю потребу, впроваджують навчальні курси з ділової української мови, спрямовані на розвиток мовної компетентності студентів.

Ділова українська мова є важливим інструментом для ведення офіційних переговорів, написання документів, проведення презентацій та ділової кореспонденції. Володіння цією мовою забезпечує грамотну професійну комунікацію, дотримання законодавства у своїй професійній діяльності та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

Здатність чітко і грамотно висловлювати свої думки в усній і письмовій формі є необхідною для будь-якого фахівця, особливо в умовах, коли більшість робочих процесів передбачає взаємодію з колегами, партнерами та клієнтами.

Згідно з українським законодавством офіційною мовою діловодства в Україні є українська. Це вимагає від фахівців різних галузей знання ділової української мови для роботи з офіційною документацією [2].

Студенти, які вільно володіють діловою мовою, мають значну перевагу на ринку праці, оскільки роботодавці все частіше шукають кандидатів з високими комунікативними навичками.

У закладах вищої освіти навчання ділової української мови зазвичай організовується у вигляді спеціалізованих курсів або інтегрується в загальні навчальні програми. Основними методами навчання є лекційні й семінарські заняття, виконання практичних завдань, рольові ігри та симуляції, аналіз реальної документації та використання інтерактивних технологій.

На лекційних і семінарських заняттях студенти вивчають основи ділового стилю української мови, правила написання офіційних документів, а також

ознайомлюються з етикою ділового спілкування.

Виконання практичних завдань, таких як написання резюме, ділових листів, складання протоколів нарад або презентацій, допомагає студентам набути практичних навичок, необхідних для роботи в реальних умовах.

Метод рольової гри та симуляції дозволяє студентам відтворювати реальні ділові ситуації, що сприяє розвитку комунікативних навичок і впевненості у використанні ділової мови.

Вивчення та аналіз реальних зразків ділової документації допомагає студентам зрозуміти структуру та специфіку офіційних документів, що використовуються у професійній діяльності.

Використання сучасних інтерактивних технологій, таких як електронні курси, онлайн-тестування, відеоконференції, забезпечує додаткові можливості для вивчення української мови.

При навчанні ділової української мови у викладача можуть виникати труднощі через різний рівень підготовки студентів, швидку зміну мовних стандартів та необхідність поєднання теоретичних знань з практичними. Студенти можуть мати різний рівень знань української мови, що ускладнює процес навчання і вимагає диференційованого підходу.

Ділове середовище постійно змінюється, і це впливає на мовні стандарти. Викладачам необхідно постійно оновлювати матеріали, щоб відповідати сучасним вимогам.

Окрім теоретичних знань, студенти повинні набувати практичних навичок, що вимагає часу та додаткових ресурсів.

З огляду на важливість володіння діловою українською мовою, заклади вищої освіти повинні вдосконалювати методи навчання. Університети можуть запропонувати більш спеціалізовані курси, які відповідають потребам конкретних галузей, таких як юридична, медична, фінансова сфери.

Викладання ділової української мови може бути інтегровано з іншими дисциплінами, такими як економіка, менеджмент, право, що дозволить студентам більш ефективно застосовувати мовні знання в їхній майбутній професії.

Використання новітніх технологій, таких як віртуальна реальність, штучний інтелект та онлайн-платформи, сприятиме більш ефективному навчанню і залученню студентів.

Вивчення ділової української мови є необхідним елементом підготовки сучасних фахівців. Університети відіграють ключову роль у формуванні мовної компетентності студентів, забезпечуючи їх знаннями і навичками,

необхідними для успішної професійної діяльності. Удосконалення методів навчання, інтеграція сучасних технологій та врахування потреб ринку праці сприятимуть подальшому розвитку цього напрямку в освіті.

Список використаних джерел:

1. Мунтян О. О. Колективне обговорення професійних проблем як складова ділової української мови/ Олександр Мунтян // Закарпатські філологічні студії. Видавничий дім "Гельветика", 2023. В. 39. Т. 1. С. 89 – 93.
2. Шевчук С. Українське ділове мовлення: навч. посіб. Вид. 10-те, випр. і допов. Київ: Алерта, 2022. 312 с.